

Årsrapport 2013 fra vannområdene i vannregion Vest-Viken

Frist for rapportering til VRM 01.05.2014 – kopi til ansvarlig FK

Vannområde:	Kragerøvassdraget
--------------------	--------------------------

A. Organisering og aktiviteter i 2013

Styringsgruppens arbeid:

Styringsgruppen for Kragerøvassdraget består av 10 deltakere (5 politikere, 4 rettighetshavere og 1 prosjektleder). Det har vært holdt 3 møter i 2013, et i hver kommune, det vil si i Drangedal, Bamble og Kragerø.

NYHETER KRAGERØ BLAD VESTMAR, TORSDAG 4. JULI 2013

Fotograf: Nils Sætre

Styringsgruppen hadde befaring på Toke og ble orientert om manøvreringsreglement og lakseprosjekt: F.v. Erik S. Jensen, Drangedal kommune - Ingrid Strande, Telemark fylkeskommune - Per Rinde, grunneierlag - Elke Karlsen, prosjektleder Kragerø kommune - Einar Tafjord, Skagerrak Kraft - Tor Tollefsen, Bamble kommune - Arne Larsen, grunneierlag - Henry Hvalvik, Bamble kommune - Arne Kjellsen, Fylkesmannen i Telemark - Erik Næsland, styreleder for prosjekt Kragerøvassdraget - og Leif Grønstad, grunneierlag.

En viktig oppgave har vært gjennomgangen av tiltakstabellen i styringsgruppens 1. møte i 2013. Lakseprosjektet som ble utredet av Kragerøvassdragets grunneierlag fortsatte sitt arbeid i 2013 og resulterte i en rapport om muligheter og kostnader for laksevandring. Fylkesmannen skal vurdere om prosjektet anbefales overfor Miljødirektoratet.

Naturvernforbundet Telemark har tatt opp kvikksølvforurensing og kostholdsråd i Skjærgården utenfor Telemark. Til det kom det i stand et spleiselag for å finansiere undersøkelser utenfor Kragerø.

Tiltaksanalysen var igjen på dagsorden på de to siste møtene i styringsgruppen. Mellom møtene har kommunene behandlet forslaget. Styringsgruppen godkjente i november den lokale tiltaksanalysen og tiltakstabellen og oversendte dokumentene til Regionmyndigheten Vest Viken for videre oppfølging innen fristen den 01.12.2013.

Prosjektgruppens arbeid:

Prosjektgruppen for Kragerøvassdraget har som regel hatt møter i forkant av styringsgruppemøter og forberedt saker til behandling i styringsgruppen. Hovedfokus lå på tiltakstabellen og tiltaksanalysen.

Arbeidet med den lokale tiltaksanalysen har blitt gjennomført gjennom bred involvering av kommuner, faggrupper og regionale sektormyndigheter, og har bakgrunn i følgende aktiviteter:

- 16.10.12 Prosjektledersamling for Telemark, Porsgrunn
- 20.11.12 Faggruppe landbruk, Statens Hus i Skien
- 10.12.12 Prosjektledersamling for Telemark, Fylkeshuset i Skien
- 23.01.13 Vest Viken, prosjektledersamling, Drammen
- 24.01.13 Vest Viken, Arbeidsutvalget, Drammen
- 26.-27.02.13 Klima- og Forurensingsdirektoratet og Direktoratet for Naturforvaltning (DN), Oslo
- 14.03.13 Laks og næring, Norskog, Skien
- 10.-11.04.13 DN, Trondheim
- 18.04.13 Ytre Oslofjord, Fylkesmannen i Vestfold, Tønsberg
- 23.04.13 Havner, havnevesen, prosjektledere, Statens Hus i Skien
- 25.04.13 Faggruppe biologisk mangfold, Statens Hus i Skien
- 30.04.13 Faggruppe kraft, FMT, Skien
- 16.05.13 Prosjektledersamling Vestviken, Drammen
- 31.05.13 Faggruppe vei, Veivesenets kontor i Skien
- 11.06.13 Arbeidsgruppe Kragerøvassdraget, Skien
- 21.06.13 Styringsgruppe Kragerøvassdraget, Drangedal
- 26.06.13 Kommunalt vann og avløp, Kragerø
- 28.06.13 Befaring ang. Hullregulering, regulant og dam-ansvarlig, Kragerø
- 25.07.13 Befaring ang. elvemusling, i Kragerø og Bamble
- 01.08.13 Videokonferanse Skien-Oslo ang. tilleggsundersøkelser i sjø, FMT, Norsk Institutt for Vannforskning (NIVA), prosjekt Ytre Oslofjord
- 07.08.13 Brev til referansegruppe, prosjektet ønsker innspill til tiltakstabell, frist 12.09.
- 12.08.13 Åpent møte ang. Meld. St. 37 Helhetlig forvaltning av det marine miljø i Nordsjøen og Skagerrak (forvaltningsplan), innleder statssekretær Henriette Westhrin
- 21.-22.08.13 Prosjektledersamling og kurs i kostnadseffektivitet
- 27.08.13 Kontaktmøte med Havforskningsinstitutt, Flødevigen
- 10.09.13 Møte med Mattilsynet, Vestfold fylkeskommune, prosjektledere, fylkesmann og fylkeskommune, Tønsberg
- 19.09.13 Arbeidsgruppe Kragerøvassdraget, Kragerø
- 19.09.13 Styringsgruppe Kragerøvassdraget, Kragerø
- 25.11.13 Styringsgruppe Kragerøvassdraget, Bamble
- 04.12.13 Prosjektleder møte, Fylkeshuset i Skien

Regionale sektormyndigheter

I løpet av året har vannområdet vært i kontakt med regionale sektormyndigheter. Viktig var å komme i kontakt med Mattilsynet.

Prosjektledere, Fylkesmenn og Fylkeskommuner møter Mattilsynet i Tønsberg 10.09.2013
Blant annet var følgende tema på dagsorden:

Kostråd i Kragerø

- Forurensning: PAH, dioksiner, Kvikksølv
- Sist vurdert: 2002; 2012

Advarsel:

- Ikke spis skjell plukket i Kragerø havn innenfor Nepa-Furuholmen-Øya-Midfjordskjær-Malmhella.
- Gravide og ammende advares mot å spise torskefilet fangstet innenfor en linje fra Buktene via Store Skrue til Jomfruland og videre via Vestre Rauane og inn til fastlandet på grunn av forhøyede verdier av kvikksølv.

Mattilsynet

Kragerøvassdraget

Sørsmolt settefiskanlegg i Kjølebrønn

- **Landbasert anlegg**

Utklekking av rogn og oppdrett av yngel/settefisk (laks og regnbueørret) med tilførsel av ferskvann fra «Kjølebrønnvassdraget».

- **Konsesjon 09.02.2011:**

Telemark fylkeskommune, fylkesutvalget, ga tillatelse til opp til 195 tonn produsert fisk likevel ikke overstigende til 240 tonn førmengde pr. år på vilkår gitt av:

- Kragerø kommune → ønsker skjerpede krav til miljøundersøkelser
- Fylkesmannen i Telemark → tillatelse gitt etter forurensningsloven på vilkår...
- NVE → ikke krav til konsesjon pga ingen endring av vannuttak eller regulering av magasinene
- Mattilsynet → bedriften må oppfylle Driftsforskriften og IK-Akvakultur(forskriften).

- **Revisjon IK-Akvakultur**

Arlig i fellesskap med Fiskeridirektoratet og Mattilsynet (normalt 2. år).

- **Prøveuttak**

OK-program: Gyrodactylus salaris, VHS (Viral hemoragisk septikemi)

Mattilsynet

Lokal referansegruppe/ medvirkning fra interessenter og allmenne interesser

Det har funnet sted et åpent møte i Kragerø med statssekretær Henriette Westhrin, som ordfører hadde invitert til. Miljøopprydding av havbunnen var bare ett av flere temaer. Hovedtema var en presentasjon av den ferske stortingsmeldingen om «Helhetlig forvaltning av det marine miljø i Nordsjøen og Skagerrak». Skagerrakkysten er vårt mest benyttede friluft- og rekreasjonsområde, med 50.000 hytter. Vi må arbeide videre med kunnskapsoppbygging, påpekte hun.

Åpent møte med statssekretær Henriette Westhrin (lengst til venstre) 12.08.2013

B 1. Kostnader og finansiering

Påløpte kostnader i 2013 (basert på Kragerø kommunes regnskap)

Lønn	388.127
Administrative utgifter (Kontorleie, kurs, diverse 42.055) (Møter, reiser, kurs 20.685)	62.740
Overvåking/konsulentoppdrag (problemkartlegging + elvemusling)	48.144
Sum påløpte kostnader:	499.011
Overskudd i 2013*	145.068
	644.079

Finansiering 2013

Kommunene (3 x 82.500)	247.500
Fylkeskommunen	85.000
Fylkeskommunen ekstra midler	25.000
Fylkesmannen (inkl. midler til «overvåking kyst»)	200.000
Vest Viken	31.579
Andre: Sørsmolt AS	55.000
Sum:	644.079

*Overskuddet er overført til fond. Kostnader til «overvåking kyst» forfaller i 2014.

Vest Viken har bidratt ytterligere med å dekke kostnader for kurs og opphold for arrangementer i deres regi.

Fondet utgjør nå: kr. 611.636

B 2. Budsjett 2014

Budsjett samlet for gjenværende prosjektperiode

		2014
Lønn		390.000
Administrative utgifter (kontorleie, møter, reiser):		75.000
Overvåking/konsulentoppdrag		200.000
Ren Marina kampanje i Bamble og Kragerø		100.000
Fisketiltak i Drangedal		50.000
Sum		865.000

Det er forutsatt samme finansiering som i 2013 (under forutsetning at det bevilges lignende beløp fra myndighetene) og om nødvendig bruk av overskudd fra tidligere år. Ytterligere overvåkingskostnader må finansieres med statlige midler.

Finansiering 2014

Kommunene (3 x 82.500)	247.500
Fylkeskommunen	85.000
Fylkesmannen	85.000
Vest Viken (ikke kjent)	31.579
Andre: Sørsmolt AS	55.000
Fondsmidler	360.921
Sum:	865.000

B 3. Fremdriftsplan 2014

Vår 2014

Vest Viken arbeidsutvalg, møte i Drammen	04.02.
Vann-nett tiltaksmodul, workshop i Drammen	05.02. - 06.02.
Innlegging i Vann-Nett tiltaksmodul, frist	14.02.
Klassifisering av økologisk tilstand i vann, kurs i Lillestrøm	26.03. - 27.02
Ren Marina kampanje i Bamble og Kragerø	19.03. - 20.03.
Bidra til overvåkingsprogram for vannområdet	april
Styringsgruppemøte i Skien	11.04.
Årsrapportering, frist	01.05.
Vest Viken Vannregionutvalg, møte i Drammen	09.april
Planlegge åpent folkemøte	mai
Sak ang. videreføring av prosjektperioden til kommunene	mai
Forslag til vannforvaltningsplan, lagt ut på høring	01.07. – 31.12.

Høst 2014

Gjennomføre åpent folkemøte	sept.
Nasjonal høringskonferanse	28. - 29.10.
Fisketiltak i Drangedal	okt.
Styringsgruppemøter	aug. + nov.
Sak ang. forvaltningsplanen til kommunene	des.
Flere oppgaver, ev. samlinger, befaringer, kurs	2014

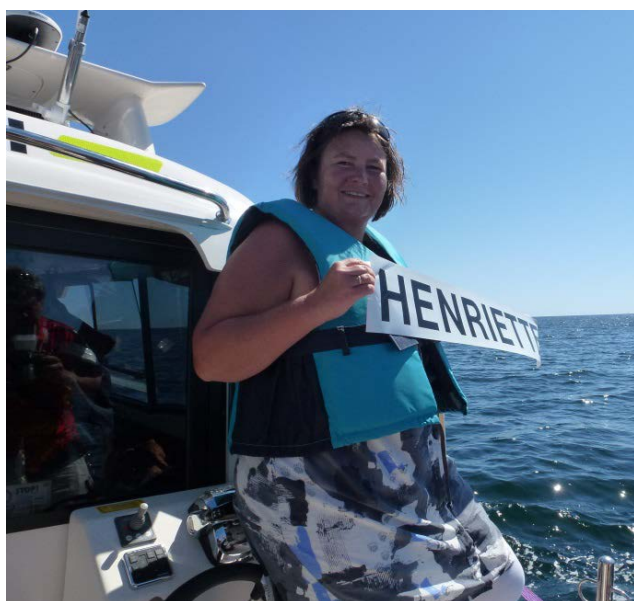

C. Dette har vannområdet lyktes med i 2013

Med bakgrunn i prosjektet «Hav møter land» er det satt ut en overflatebøye for overvåkning av Den norske kyststrømmen i Skagerrak. Bøyen er plassert ca. 1,5 nautiske mil utenfor Portør ved Kragerø. Bøyen overvåker også hvordan endringer i vannføringen i de store elvene i området påvirker miljøforholdene langs kysten. Spesielt viktig er overvåkning av tilførsler fra de lokale Grenlandsfjordene.

På toppen av bøyen er det installert en standard værstasjon som måler blant annet temperatur og vind. Under vann er bøyen utstyrt med sensorer for å overvåke temperatur, saltholdighet, oksygen og klorofyll, i tillegg til et akustisk instrument for måling av strøm. Dette instrumentet fungerer som et ekkolodd og sender ut akustiske signaler som reflekteres av partikler som flyter passivt i sjøen. Deretter brukes doppler-effekten for å beregne hastighetene til disse partiklene. Dermed vet man også hastigheten og retningen på strømmene som passerer under bøyen, helt fra overflaten og ned til bunnen. Bøyen er designet for å observere strøm i havet i sanntid. Noe som er med på å bedre kystovervåkingen og beredskapen langs Sørlandskysten. Observasjonene blir tilgjengelig i 2014.

Bøyen har fått navnet «Henriette» og ble døpt sommeren 2013 av statssekretær Henriette Westhrin.

Dåp av bøyen Henriette 26.06.2013 utenfor Kragerø

D. Erfaringer

2013 har vært et travelt år med knappe frister for utarbeiding, behandling og levering av den lokale tiltaksanalysen. Når det gjelder kostnader og kostnad-effektanalyse har det vært vanskelig for å skaffe til veie opplysninger og tall, og er derfor fortsatt mangelfyllt. Prosjektet engasjerte Asplan Viak som har rammeavtale med Grenlandskommunene, men heller ikke de klarte å levere en kostnad-effektanalyse når det gjelder spredte utslipp.

Til tross for grundig opplæring av prosjektledere når det gjelder forurensingsregnskap var det ikke mulig å skaffe til veie nødvendige data til å kunne beregne dette. Vi vil derfor se hvordan andre kommuner med lignende utfordringer som Kragerøvassdraget har løst denne utfordringen, og henstiller samtidig mer hjelp fra fagmyndighetene hos Fylkesmannen når det gjelder landbruk, vann og avløp, sure vassdrag og fiskeforvaltning.

Det har vært til stor frustrasjon at hjelpemidler, så som tiltaksmodulen i Vann-nett og diverse veiledere ikke var på plass når prosjektledere jobbet intenst med tiltaksanalysen sommeren og høsten 2013. Å jobbe med dette i ettertid blir ikke like vellykket og betyr mye merarbeid.

E. Rapporter/ undersøkelser

1. **Kartlegging av elvemusling**
Margaritifera margaritifera

Telemark 2013

Kjell Sandaas *Naturfaglige
konsulenttjenester*

Jørn Enerud *Fisk- og miljøundersøkelser*

2. **Utkast til revisjonsdokument for konsesjonane i Suvdøla i Drangedal og**

Nissedal kommunar

Helge Kiland

3. Problemkartlegging, det er laget diverse rapporter om miljøtilstand i elver og innsjøer (Tronhus bunndyrundersøkelser, Steinar Tronhus)
4. Miljøgiftundersøkelse i Kragerø skjærgården, rapport kommer i 2014 (Norman Green, NIVA)

5. Lokal tiltaksanalyse og tiltakstabell er oversendt Fylkeskommunen i Buskerud og lagt ut på vannportalen
<http://www.vannportalen.no/hoved.aspx?m=36293&amid=3644331>

F. Behov/forventninger fra vannområdet til VRM, FK, FM, andre sektormyndigheter

Prosjekt Kragerøvassdraget henstiller til myndighetene om å støtte prosjektene faglig og økonomisk i fremtiden. Ellers vil kommunene ikke se seg i stand til å følge opp de nye oppgavene som følger med vannforskriften og EUs vanndirektiv.

I 2014 legges det frem en sak ang. videreføring av prosjektet i 2015. Den behandles i styringsgruppen for Kragerøvassdraget og i de involverte kommunene.

Årsrapport 2013 ble godkjent av styringsgruppen i møte den 11.04.2014.

Elke Karlsen, prosjektleder Kragerøvassdraget
Kragerø, den 14.04.2014

